

30 Σεπτεμβρίου, 1994

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΧΩΡΙΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΑΣΤΕΙΟΥ ΚΕΛΛΑΚΙΟΥ, ΔΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΑΥΤΗΣ,

Αιτητές,

v.

ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΔΙΑ
ΕΠΑΡΧΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 285/92)

*Αναθεωρητική Δικαιοδοσία — Ακυρωτικός έλεγχος διοικητικής πράξης
— Όταν η υπόθεση άπτεται τεχνικών θεμάτων η διακριτική ευχέρεια
του διοικητικού οργάνου είναι ευρεία εφόσον προέβη σε δέουσα
έρευνα.*

5

Οι αιτητές προσέβαλαν με την προσφυγή τους την απόφαση του
Επαρχου Λεμεσού βάσει της οποίας καθορίστηκε ως ποσοστό αποζη-
μιάσης που τους αναλογούσε για την λειτουργία των λατομείων της πε-
ριοχής τους το 15% των εσόδων από τα 75% των δικαιωμάτων που ει-
σπράττονταν από τους αδειούχους των λατομείων.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε
ότι:

15

Δεν υπάρχει χώρος επέμβασης του Δικαστηρίου. Η διοίκηση ενήρ-
γησε με τον πιο ορθό τρόπο για να καταλήξει στην επίδικη απόφαση.
Το θέμα άπτεται καθαρά τεχνικού ζητήματος. Σχετική είναι η υπόθεση
"Οπτικός Οίκος Θεοφανίδη Λτδ v. Κυπριακής Δημοκρατίας". Παρατί-
θεται δε ξανά τη σχετική περικοπή από το σύγγραμμα του Μιχ. Δ. Στα-
σινόπουλου "Δίκαιον των Διοικητικών Πράξεων"

20

".....
..... Εκ πρακτικών όμως λόγων, ο έλεγχος του διά τεχνικών γνώσεων
ενεργουμένου νομικού χαρακτηρισμού πρέπει να είναι επιφυλακτικός,

διότι, αφού ο δικαστής δεν δύναται, διά της ίδιας αυτού αντιλήψεως, ν' αντικαταστήσει την επί του νομικού χαρακτηρισμού κρίσιν του οργάνου, η προσφυγή εις τας γνώσεις ετέρου τεχνικού προσώπου δεν είναι βέβαιον ότι θ' αποδώση αποτέλεσμα κρείσσον του προελθόντος εκ της τεχνικής πείρας των διοικητικών οργάνων."

5

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενη υπόθεση:

10

Οπτικός Οίκος Θεοφανίδη Λτδ ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 1619.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία καθορίστηκε σαν ποσοστό αποζημίωσης που αναλογεί στους αιτητές για τη λειτουργία των λατομείων στην περιοχή τους το 15% των εσόδων, από το 75% των δικαιωμάτων που εισπράττονται από τη λειτουργία των λατομείων.

15

20

Μ. Ηλία, για τους Αιτητές.

Γ. Γιωργαλλής, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

25

Cur. adv. vult.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Μέσα στη γεωγραφική περιοχή των κοινοτήτων Παρεκκλησιάς και Πραστειού (Κελλακίου) λειτουργούν τρεις επιχειρήσεις λατομείων. Όπως είναι φυσικό, προκαλείται οχληρία στις κοινότητες, λόγω μεταξύ άλλων, της σκόνης που δημιουργείται από τα μηχανήματα, της διακίνησης των οχημάτων για τη μεταφορά των λατομικών υλικών, της ηχορύπανσης και της καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος.

30

35

Το άρθρο 2(β) των περί Μεταλλείων και Λατομείων Κανονισμών του 1958-1990, προβλέπει πως 75% των δικαιωμάτων που καταβάλλουν οι αδειούχοι των λατομείων στην Κυβέρνηση, δίδεται στις κοινότητες, που επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από τις λατομείψεις, για να χρησιμοποιούν τα χρήματα στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων. Ο υπολογισμός της αποζημίωσης που πληρώνεται, ή ο καταμερισμός της όπου οι κοινότητες που επηρεάζονται είναι περισσότερες της μιας, γίνεται μετά από συνεννόηση των τοπικών αρχών με τον αρμόδιο έπαρχο.

40

- Οι αιτητές, η χωριτική αρχή Πραστειού (Κελλακίου), παραπο-
νούνται πως η ζημιά που υφίσταται η κοινότητά τους, από τη λει-
τουργία των μεταλλείων, είναι πολύ μεγαλύτερη από το 15%, ποσο-
στό αποζημίωσης που υπολογίστηκε πως της αναλογεί. Εισηγού-
5 νται πως η κοινότητά τους, μαζί με αυτή της Παρεκκλησιάς, δικαι-
ούνται στο 95% των εσόδων, από τα 75% των δικαιωμάτων που ει-
σπράττονται, από τη λειτουργία των λατομείων. Γι' αυτό και προ-
σβάλλουν την επίδικη απόφαση του επάρχου.
- 10 Ο συνήγορος των αιτητών, στη γραπτή του αγόρευση, προβάλλει
ένα ουσιαστικά λόγο για να αμφισβητήσει την επίδικη απόφαση.
Λέγει πως ελήφθη χωρίς τη δέουσα έρευνα, είναι προϊόν αυθαίρετης
ενέργειας, είναι ανατιολόγητη και έκδηλα εσφαλμένη.
- 15 Η πρόταση του δικηγόρου των αιτητών είναι στο σύνολό της
ατεκμηρίωτη λόγω ακριβώς της ύπαρξης στοιχείων που στηρίζουν
την αντίθετη άποψη. Ο φάκελος της διοίκησης, που είναι στη δικο-
γραφία, δείχνει αυτά τα στοιχεία. Σ' αυτόν βρίσκονται όλα τα χαρ-
20 τιά, στα οποία καταγράφονται οι συσκέψεις των αρμοδίων με τις
κοινότητες, οι συζητήσεις και παραστάσεις που έγιναν, που κατέλη-
ξαν σε διαφωνία. Μετά από αυτό, αποφασίστηκε η σύσταση τεχνι-
κής επιτροπής που θα μελετούσε το ζήτημα. Αυτή απαρτιζόταν από
την Επαρχιακή Διοίκηση, την Υπηρεσία Μεταλλείων, το Τμήμα Δα-
σών, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, την Υπηρεσία Περιβάλ-
25 λοντος του Υπουργείου Γεωργίας και το Τμήμα Γεωλογικής Επι-
σκόπησης. Η Επιτροπή τούτη, στην οποία μετείχαν ειδήμονες πά-
νω σε όλα τα ζητήματα που αφορούν στην περίπτωση, αφού έκαμε
λεπτομερή έρευνα συνέταξε έκθεση με πορίσματα, τα οποία, αφού
30 μελέτησε ο επάρχος, υιοθέτησε. Ενώπιόν του υπήρχε επίσης μελέτη
ειδήμονος ιδιώτη, τις υπηρεσίες του οποίου χρησιμοποίησαν οι αι-
τητές. Τα συμπεράσματά του είναι διαφορετικά απ' αυτά της πολυ-
μελούς επιτροπής από υπηρεσιακούς παράγοντες, που μνημονεύω
πιο πάνω.
- 35 Με αυτά τα δεδομένα, νομίζω πως δεν υπάρχει χώρος επέμβασης
του Δικαστηρίου. Η διοίκηση ενήργησε με τον πιο ορθό τρόπο για
να καταλήξει στην επίδικη απόφαση. Παρατηρώ πως το θέμα άπτε-
ται καθαρά τεχνικού ζητήματος, και επαναλαμβάνω αυτά που είπα
στην υπόθεση "**Οπτικός Οίκος Θεοφανίδη Ατδ ν. Κυπριακής Δημο-**
40 **κρατίας**" (1992) 4 Α.Α.Δ. 1619. Παραθέτω δε ξανά τη σχετική περι-
κοπή (σελ.319) από το σύγγραμμα του Μιχ.Δ. Στασινόπουλου "**Δί-
καιον των Διοικητικών Πράξεων**" (έκδοση 1957 ανατύπωσης 1982).

“Θέματα διακριτικής εξουσίας και τεχνικής άμα φύσεως. -

Ήδη τίθεται το ζήτημα, εις ποιαν κατηγορίαν δέον να καταταχθούν αι περιπτώσεις, κατά τας οποίας η εφαρμογή του νόμου δεν δύναται να χωρήση άνευ της συνδρομής γνώσεων τεχνικής φύσεως.

5

Είπομεν ήδη ανωτέρω, ότι αι περιπτώσεις κατά τας οποίας ο νόμος παραπέμπει εις τα δεδομένα της κοινής πείρας της εις πάντας προσιτής, δεν δύνανται, από νομικής απόψεως, να διασταλθούν από εκείνας, καθ' ας ο νόμος παραπέμπει εις τεχνικάς γνώσεις, προσιτάς μόνον εις ομάδα ειδικών προσώπων. Και εις τας δύο περιπτώσεις, η πρόθεσις του νόμου, όπως η έννοια παραμείνη καθωρισμένη και ελεγκτή, δέον να είναι εξ ίσου σεβαστή. Αφ' ης στιγμής γίνη δεκτόν ότι η έννοια είναι νομική, είναι ελεγκτός ο νομικός χαρακτηρισμός, ήτοι η εις την έννοιαν ταύτην υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών, χωρίς να επιτρέπεται, θεωρητικώς, αποχή από του ελέγχου του νομικού χαρακτηρισμού, επί μόνω τω λόγω ότι ούτος εγένετο τη συνδρομή τεχνικών γνώσεων. Εκ πρακτικών όμως λόγων, ο έλεγχός του διά τεχνικών γνώσεων ενεργουμένου νομικού χαρακτηρισμού πρέπει να είναι επιφυλακτικός, διότι, αφού ο δικαστής δεν δύναται, διά της ιδίας αυτού αντιλήψεως, ν' αντικαταστήση την επί του νομικού χαρακτηρισμού κρίσιν του οργάνου, η προσφυγή εις τας γνώσεις ετέρου τεχνικού προσώπου δεν είναι βέβαιον ότι θ' αποδώση αποτέλεσμα κρείσσον του προελθόντος εκ της τεχνικής πείρας των διοικητικών οργάνων."

10

15

20

25

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.